

dette Lovforslag og ønsker, at det maa nyde hurtig Fremme og særlig — for mit Vedkommende da — af Hensyn til de billige Godstransporter, som Lovforslaget indeholder.

Sundjen: Naar jeg har tilladt mig at begære Ordet ved Behandlingen af dette Lovforslag, er det for at paapege nogle enkelte Forhold vedrørende Personbefordringen og Taksterne ved denne Befordring, som ikke findes præciserede i selve Lovforslaget, hvilket jeg kunde have ønsket; men det hører muligvis til den Art Forhold, som ere henviste til den højtærede Ministers Afgørelse; der indeholdes ikke noget i Lovforslaget, hvor det bestemmes, hvorledes Forholdet egentlig skal ordnes. Med Hensyn til Billetpriserne pr. Kilometer have vi jo her en Maksimumsbestemmelse, som er for første Klasse 6,3 Ore, for anden Klasse 4 Ore og for tredje Klasse 2,3 Ore pr. Kilometer, og saa er der fastsat en Mindstebetaling henholdsvis af 40, 25 og 15 Ore. Ved Siden deraf staar der en Bestemmelse i § 59, som siger: „Enhver Privatoverenskomst, som gaar ud paa at indrømme en eller flere en Medsættelse i Taksterne, er forbudt og ugyldig. Derimod ere Prisnedsættelser tilladelige, naar de ere behørigt offentliggjorte og lige tilgængelige for alle under samme Bilkart“. Heraf maa man altsaa slutte, at den højtærede Minister har Ret til at fastsætte Takster, som ere betydeligt lavere end de her foreskrevne. Men der siges dog ikke, i hvilke Tilfælde det er overladt til den ærede Ministers Afgørelse. Ser man imidlertid hen til de Bemærkninger, som ledsagede det oprindelige Lovforslag, saar man det Indtryk, at af de Begunstigelser, Befolkningen har haft, ved tidligere Lejligheder, er der en hel Del, som vil falde bort; og denne Bestemmelse om Ministerens Ret til at foretage de her omtalte Forandringer synes altsaa at betyde, at der dog ikke maa gaas saa vidt med Hensyn til Moderation ved forskillige Lejligheder, som hidtil har været Tilfældet. Der staar saaledes i Bemærkningerne til Lovforslaget: „Saafremt en saadan Medsættelse af Billetprisen gennemføres, bør deraf følge, at den Foreninger og Deltagere i Møder hidtil givne Begunstigelse, nemlig Frem- og Tilbagerejse for Enkeltbillets Pris, fremtidig bortfalder“. Samtidig med, at der altsaa indføres billigere Persontakster, gøres der efter min Formening en Indskrænkning i den Begunstigelse, man ved tidligere Lejligheder har haft. Det Forhold, jeg særlig vil tilslade mig at pege paa, er billige Persontakster ved nogle enkelte bestemte Lejligheder,

i enkelte specielle Anledninger. Der er saaledes en Art Befordring, som jeg kunde ønske maatte blive fastsat i Loven, og som kunde ske til en betydelig billigere Takst end den almindelige, det er Etableringen af saakaldte Arbejbertog. Dette Udtryk er slet ikke brugt i Lovforslaget, og det er vel heller ikke almindeligt brugt, saa jeg maa maasse forklare noget nærmere, hvad jeg mener med Arbejbertog, thi det betyder ikke i alle Tilfælde, at det er Tog, som kun skulle benyttes af Arbejdere; de tage vel væsentligt Sigte paa Arbejderklassen, men kunne selvfølgelig ogsaa i visse Tilfælde benyttes af andre end Arbejdere. Det er saadanne Tog, som for det første skulle have til Formaal at sætte saadanne Arbejdere, som bo i Byerne, i Stand til let at kunne komme ud i Byens Omegn for der at udføre deres Arbejde. Der er jo mange Arbejdere, der saa Arbejde paa Landet i Nærheden af Byerne, og det vil altsaa være af stor Betydning for dem, at de kunne komme til deres Arbejdssted for en meget billig Betaling. Det er kun den ene Side af de Goder, disse Arbejbertog skulle staa til Beje. En anden Side er den, at sætte Arbejderne og derved tillige ogsaa andre Byboere i Stand til at bo noget fjernere fra Byen, end de nu ere i Stand til. De store Byer vokse ofte op paa en meget uheldig Maade, saaledes at Befolkningen sammenstuvnes paa snævre Arealer, hvilket er til Skade for Sundhedsforholdene og ogsaa til Gene for den derboende Befolkning. Ved at indrette saadanne særlig billige Tog, som gik paa bestemte Tider af Dagen, vilde man sætte navnlig Arbejderbefolkningen i Stand til at kunne flytte ud fra Byerne, og altsaa undgaa den stærke Sammenstuvning, som finder Sted i disse. Dette Spørgsmaal var fremme i det andet Ting, og den højtærede Minister svarede derpaa, at han principielt ikke havde noget imod at sætte saadanne Tog i Gang, saa snart der var nogen Grund dertil, men han mente dog, at man ikke kunde etablere saadanne Tog, før der var nogle, som vilde lade sig transportere med dem, og at Boligerne endnu ikke vare komne saa langt ud, at Jærnbannerne egentlig kunde ventes at blive det almindelige Befordringsmiddel for Arbejderne. Jeg mener, at den Grund, som den højtærede Minister her har anført mod at sætte saadanne Tog i Gang, er ikke tilstrækkelig til at undlade at træffe en Bestemmelse herom, thi, som allerede berørt, skulde saadanne Tog jo søge at modvirke den store Sammenstuvning af Menneſter i de store Byer, ikke alene her i Kjøbenhavn, men ogsaa i andre Byer rundt omkring i Landet, hvor Beboel-